

ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА
Қызылорда облысы бойынша мемлекеттік кірістер департаментінің
қызметіне жүргізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау
нәтижелері бойынша

14 мамыр 2024 жыл

Қызылорда қаласы

I. Кіріспе бөлімі

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг мәні: ішкі талдау жүргізу;
2. Ішкі талдау объектісінің атауы (Т.А.Ә., лауазымы, электронды пошта мекен-жайы және телефоны) Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаментінің (бұдан әрі – Департамент) құрылымдық бөлімшелері;
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізілген кезеңі: басталды 13.03.2024 жыл, аяқталды 25.05.2024 жылы.
4. Қадағаланған кезең: 31.03.2023-12.03.2024 жыл аралығы.
5. Талдау анықтамасының құрылымы.

Жұмыс тобының жетекшісі: Департамент басшысының орынбасары – Қ.Бекшин, жұмысшы тобының мүшелері: «Қызылорда - КРО» кеден бекетінің басшысы – М.Абдыкамалов, Заң басқармасының басшысы – Н.Шакизада, Адам ресурстары басқармасының басшысы – Д.Айбусинов, Аудит басқармасының басшысы – А.Елеманов, Кедендік бақылау басқармасының басшысы – Қ.Айтбаев, Талдау және тәуекелдер басқармасының басшысы – Г.Темирова, Ұйымдастыру-қаржы басқармасының басшысы – Л.Джумабаева, Ақпараттық технологиялар басқармасының басшысы – А.Цой, Камералдық мониторинг басқармасының басшысы – Г.Исаева, Көрсетілетін мемлекеттік қызметтер басқармасының басшысы – М.Искакова, Жанама салықтарды әкімшілендіру басқармасының басшысы – К.Стамбекова, Берешекпен жұмыс басқармасының басшысы – А.Абдуманова, Түсіндіру жұмыстары және байланыс-орталығы басқармасының басшысы – Г.Қарымсақова, Өндірістік емес төлемдер басқармасының басшысы – Г.Шортанбаева, ЕАЭО шеңберінде ҚҚС әкімшілендіру басқармасының басшысы – К.Дурменбаев, Дәрменсіз борышкерлермен жұмыс басқармасының басшысы – Ертанова Гульмира Рыспаевна.

II. СИПАТТАУ БӨЛІМІ:

1. Персоналды басқару

Ішкі талдау жүргізу кезеңінде персоналды басқару саласы бойынша Департаменттің қызмет аясында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

2. Мүдделер қақтығысын реттеу

Ішкі талдау жүргізу кезеңінде мүдделер қақтығысын реттеу саласы бойынша Департаменттің қызмет аясында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

3. Рұқсат беру функцияларын іске асыру

Ішкі талдау жүргізу кезеңінде Рұқсат беру функцияларын іске асыру саласы бойынша Департаменттің қызмет аясында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4. Бақылау функцияларын іске асыру

Бақылау функцияларын іске асыру барысында «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімін қалыптастыру кезіндегі әрекеттер бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталды.

4.1 Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы №434-V «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 12 бабының 4 тармағын 1,3 тармақшасына сәйкес мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімін қалыптастыру кезіндегі уәкілетті органның әрекеттері бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаты:

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы №434-V «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 12-бабының 4-тармағына сәйкес мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімі:

1) біліктілік талаптары және (немесе) конкурстық баға ұсынысына әсер ететін құжаттар бойынша анық емес ақпарат берген әлеуетті өнім берушілердің немесе өнім берушілердің;

2) жеңімпаздар деп айқындалған, мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасасудан жалтарған әлеуетті өнім берушілердің;

3) өздерімен жасалған мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілердің тізбесін білдіреді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген жағдайда, мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушы, мемлекеттік сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушы, тапсырыс беруші не уәкілетті орган әлеуетті өнім берушінің немесе өнім берушінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өздеріне мәлім болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей, мұндай әлеуетті өнім берушіні немесе өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өзіне мәлім болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей мұндай өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті, бұған жиынтығында мынадай шарттарды:

- 1) өнім берушінің тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) төлеуі;
- 2) шарттық міндеттемелерді толық орындау;

3) тапсырыс берушіге келтірілген залалдың болмауы шарттарын қанағаттандыратын жағдайлар қосылмайды.

5. Осы баптың 4-тармағы бірінші бөлігінің 1) және 3) тармақшаларында көзделген мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімі заңды күшіне енген сот шешімдерінің негізінде қалыптастырылады.

Осы орайда, мемлекеттік органның мемлекеттік сатып алуға жауапты маманы Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өзіне мәлім болған күннен бастап өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қою үшін күнтізбелік отыз күнді қолдап есептейді. Яғни осы аралықта мемлекеттік сатып алуға жауапты маман өнім берушімен келісіп аталған күнтізбелік отыз күнді өткізіп сотқа жолдау арқылы, өнім берушіні жосықсыз қатысушы деп танудан құтқаруы мүмкін. Аталған мерзімдер сақталмай мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінген жағдай Сот органдарымен талап қою қаралмай кері қайтарылады.

Сондықтан, мемлекеттік сатып алуға жауапты маманның Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өзіне мәлім болған күннен бастап өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қою үшін күнтізбелік отыз күнді қолдап есептеу барысында өнім берушімен өзара қарым-қатынастар орнатылып, заңсыз әрекеттер жасаудан тұратын сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бар.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсынымдар:

Тапсырыс берушінің әлеуетті өнім берушілерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы талаппен сотқа жүгінуден жалтаруы болдырмау үшін, «goszakur.gov.kz» сайтында «сотқа беру уақыты келді» белгісімен автоматты түрде хабарлама қалыптастыру.

4.2 Бақылау функцияларын іске асыру барысында салық салу режимі туралы хабарламаны электрондық нысанда ұсыну барысында салық төлеушінің бір салық режимінен екіншісіне ауысуы кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаты:

Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқада міндетті төлемдер туралы кодексінің» (бұдан әрі Салық кодексі) 679-бабындағы арнаулы салық режимін таңдау және оны қолдануды тоқтату тәртібіне сәйкес қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламаны электрондық нысанда ұсыну барысында салық төлеушінің бір салық режимінен екіншісіне ауысуы туралы мәліметтер қосымшасындағы 2-бағанындағы «В» бөлігіне өткен кезеңдегі уақытты қою арқылы кері уақытпен салық салу режиміне ауысуы

Яғни, салық төлеушілердің салық салу мерзімінде айналым сомасының Салық кодексінің 82-бабына сәйкес ҚҚС төлеуші ретінде тіркеуге мөлшерлі сомадан асып кету жағдайлары барысында ҚР ӘҚБтК-нің 275-бабында көрсетілген айыппұл сомасынан жалтару мақсатында өткен кезеңдегі күнтізбені қою арқылы кері уақытпен салық салу режиміне ауысуы салық төлеушімен мемлекеттік кірістер органдарының тиісті бақылау жүргізетін маман арасында іскерлік емес қатынастардың орнауына әкеліп, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындатады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсынымдар:

- Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқада міндетті төлемдер туралы кодексінің» 679-бабындағы арнаулы салық режимін таңдау және оны қолдануды тоқтату тәртібіне сәйкес қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламаны электрондық нысанда ұсыну барысында салық төлеушінің бір салық режимінен екіншісіне ауысуы туралы мәліметтер қосымшасындағы 2 бағанындағы В - бөлігіндегі өткен кезеңдегі уақытты қою арқылы кері уақытпен салық салу режиміне ауысуына салық төлеушінің кабинеті арқылы ақпараттық жүйеге өзгерістер енгізіп тосқауыл қою.

5. Мемлекеттік қызмет көрсету

Ішкі талдау жүргізу кезеңінде мүдделер қақтығысын реттеу саласы бойынша Департаменттің қызмет аясында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Жұмысшы тобының жетекшісі:

 Қ. Бекшин

Жұмысшы тобының құрамы:

 М. Абдыкамалов

 Н. Шакизада

 Г. Ертанова

 Д. Айбусинов

 А. Елеманов

 К. Айтбаев

 Г. Темирова

 Л. Джумабаева

А. Цой

Г. Исаева

М. Искакова

Т. Кожаназаров

А. Абдуманова

Г. Карымсақова

Г. Шортанбаева

К. Дурменбаев